

Arvuti ja IKT kasutamise alused

Mälupulk

Sissejuhatus

See brošüür, mida sa loed,

on osa brošüüride sarjast.

Brošüüride sari õpetab,

kuidas kasutada arvutit ja internetti.

Brošüürid on kirjutatud

lihtsalt loetavas ja arusaadavas keeles.

Iga brošüür on erineva teema kohta.

Brošüüride sarja kõik teemad:

- 1. Arvuti sisse ja välja lülitamine
- Hiir ja klaviatuur
- 2. Töölaud: failide liigutamine,

kaustade loomine ja kustutamine

- 3. Juurdepääsetavuse tööriistad
- Klaviatuuri kiirkäsklused
- 4. Mälupulk
- 5. Microsoft Word
- 6. Videoredaktor
- 7. Ohutus internetis

- 8. Google Chrome
- 9. Google Maps
- 10. YouTube
- 11. Gmail
- 12. Facebook ja Messenger
- 13. Pixlr X
- 14. Curriculum Vitae Europass

Brošüüride sarja on kirjutanud eksperdid

7-st organisatsioonist.

Need 7 organisatsiooni on:

Associazione Uniamoci Onlus Itaaliast

Asociacija "Aktyvus Jaunimas"

Leedust

Centro Social e Paroquial Santos Martires

Portugalist

Tallinna Tugikeskus Juks Eestist

IES El Greco Hispaaniast

Towarzystwo Wspierania Inicjatyw

Spolecznych Alpi Poolast

Università Degli Studi Di Catania Itaaliast

di CATANIA

Projekti kohta leiad rohkem lihtsalt loetavat ja arusaadavat infot sellelt veebilehelt:

https://accessibleinformationmaterial.blogspot.com/

Brošüüride sari on loodud

Erasmus+ projekti tulemusel.

Selle Erasmus+ projekti nimi on

Accessible Information Material.

SÕNAVARA

Erasmus+ on Euroopa Liidu programm,

mis rahastab erinevaid projekte.

Mälupulk

Sissejuhatus

Mälupulk on seade, kuhu saad salvestada oma faile.

Need võivad olla näiteks töödokumendid, videod või fotod.

Mälupulk on kasulik, sest sellega saad

võtta failid ühest arvutist

ja kasutada neid faile seejärel teises arvutis.

Mälupulki on erinevate värvide ja kujudega.

Neil kõigil on USB-pistik.

Mälupulk on tavaliselt selline:

USB-pistikul on väike kandiline ots,

mille abil saad mälupulga ühendada arvutiga.

Mälupulga kasutamine

- Otsi oma arvutist ava, mida nimetakse ka USB-pesaks.

USB-pesa on sama suuruse ja kujuga,

kui sinu mälupulga USB-pistik.

- Sisesta mälupulga USB-pistik

arvuti USB-pessa.

T-Flash/Micro SD BD/Mini SD/MMC/RS MMC MMC plus /MMC mobile Company of the state of

Kui mälupulk ei hakka tööle,

keera USB-pistik teist pidi ja proovi uuesti.

Kui mälupulgal on LED tuli, siis läheb see põlema.

See näitab, et mälupulk on kasutamiseks valmis.

Kui arvuti tuvastab uue draivi,

avaneb aken mälupulga sisuga.

Draiv on arvuti seade, millele on salvestatud erinevad andmed.

Mälupulga avamine

Mälupulga avamiseks klõpsa kollasel failihalduri ikoonil.

See asub ekraani all, tegumireal.

- Avaneb aken.

Akna vasakul küljel näed nimekirja

sinu arvutis hiljuti kasutatud kaustadest

ning arvutiga ühendatud seadmetest ja draividest.

Otsi nimekirjast **See arvuti**. See arvuti

🍠 📔 🔻 See arvuti			– 0 ×
Fail Arvuti Vaade			~ 📀
\leftarrow \rightarrow \checkmark \uparrow $>$ See arvuti			✓ Ů
★ Kiirpääsuriba			
🗖 Töölaud 🖈 🛛 3D-objektid	Allalaaditud failid	My Documents	My Music
🕹 Allalaaditud fi 🖈			
My Documen 🖈 My Pictures	My Videos	Töölaud	
🖬 My Pictures 🖈			
3 Ligipääsetavus V Seadmed ja draivid (2)			
13. Pixlr X (C:) Windows	(D:) USB-draiv		
Jääskulptuurid			
Pildid Kogumaht 235 GB, vaba 167 GB	Kogumaht 28,6 GB, vaba 28,6 GB		
OneDrive			
🤝 See arvuti			
🧊 3D-objektid			
🖊 Allalaaditud failic			
My Documents			
b My Music			
My Pictures			
My Videos			
Töölaud			
👟 (C:) Windows			
🥪 (D:) USB-draiv			
🥪 (D:) USB-draiv			
📜 Dokumendid 🔍			
9 üksust			E 🖬

- Klõpsa nupul See arvuti ja seejärel akna põhialal,

oma mälupulga nimel.

Mälupulga nimi võib olla näiteks Verbatim, Kingston, SanDisk

või ka USB-draiv.

Teine võimalus: Nupu See arvuti all on kirjas draivide nimed.

Otsi sellest nimekirjast üles oma mälupulga nimi ja klõpsa sellel.

Mälupulga sisu ilmub akna põhialale.

Failide salvestamine arvutist mälupulgale

Kõigepealt sisesta oma mälupulk arvuti USB-pessa.

Failide salvestamiseks mälupulgale on mitu varianti.

Variant 1

Kui soovitud fail asub arvuti töölaual,

siis liigu kursoriga failile ja klõpsad hiire paremat klahvi.

Avaneb menüü.

- Liigu kursoriga menüüs reale Saada.

Avaneb uus menüü valikutega.

- Klõpsa oma mälupulga nimel.

Fail salvestatakse automaatselt mälupulgale.

Kui fail asub mõnes kaustas nagu näiteks Allalaadimised,

Dokumendid või Pildid,

klõpsa ekraani all tegumireal asuval failihalduri ikoonil.

.

Avaneb aken.

- Akna Vasakul poolel on kaustade nimekiri.

Klõpsa kaustal, kuhu fail on salvestatud.

- Liigu kursoriga failile ja klõpsa sellel hiire parema klahviga.

Avaneb menüü.

- Liigu kursoriga menüüs reale Saada.

Avaneb uus menüü valikutega.

- Klõpsa oma mälupulga nimel.

Fail salvestub automaatselt mälupulgale.

Variant 2

Liigu kursoriga failile, mida soovid salvestada mälupulgale.

Klõpsa hiire paremat klahvi ja vali kas Kopeeri või Lõika.

- Kui klõpsad nupul Kopeeri, jääb algne fail arvutisse alles.

Mälupulgale kopeeritakse faili koopia.

- Kui klõpsad nupul Lõika, eemaldatakse fail arvutist.

See jääb alles ainult sinu mälupulgale.

- Pärast nupul Kopeeri või Lõika klõpsamist,

pead avama oma mälupulga.

Avamiseks klõpsa ekraani tööriistareal olevale

failihalduri ikoonile.

Avaneb aken.

- Otsi nimekirjast üles See arvuti.

Nimekiri asub akna vasakus servas.

- Otsi üles oma mälupulga nimi ja klõpsa sellel.

Mälupulga nime leiad See arvuti all olevatest valikutest.

Mälupulga sisu näidatakse akna põhialal.

- Vii kursor akna tühjale valgele alale.
- Klõpsa hiire paremat klahvi.

Avaneb menüü valikutega.

- Klõpsa nupul Kleebi.

Variant 3

- Klõpsa failil, mille soovid salvestada mälupulgale.
- Kui soovid faili kopeerida, vajuta klaviatuuril

korraga klahve Ctrl ja C. ^{Ctrl} + c

- Faili kopeerimisel jääb see alles arvutisse ja on ka mälupulgal.
- Faili lõikamiseks vajuta klaviatuuril korraga

klahve Ctrl ja X.

Faili lõikamisel jääb fail alles ainult mälupulgale.

- Faili mälupulgale kleepimiseks pead avama mälupulga.
- Selleks klõpsa arvutiekraani tegumireal failihalduri ikoonil.

Avaneb aken.

- Otsi akna vasakus servas olevast nimekirjast üles See arvuti.

Otsi üles oma mälupulga nimi ja klõpsa sellel.

Mälupulga sisu näidatakse akna põhialal.

- Klõpsa aknas tühjale kohale.
- Faili kopeerimiseks vajuta oma klaviatuuril korraga

nuppe Ctrl ja V Ctrl + v

Aknasse ilmub faili ikoon.

Variant 4

- Ava mälupulk ja minimeeri selle aken.
- Akna minimeerimiseks klõpsa akna üleval paremas nurgas

olevat sümbolit Minimeeri.

- Klõpsa hiire vasaku klahviga failil,

mille soovid salvestada oma mälupulgale.

Klahvi all hoides liigu kursoriga failihalduri ikoonile.

Avaneb aken sinu mälupulga sisuga.

- Vii fail akna tühjale alale ja vabasta hiire klahv.

Fail kopeeritakse sinu mälupulgale.

Failide ümber tõstmine mälupulgalt arvutisse

Protsess on sama, mis failide mälupulgale salvestamisel.

- Ava mälupulk nagu eelnevalt kirjeldatud.
- Kopeeri või lõika fail, mida soovid ümber tõsta.

- Mine arvuti töölauale või ava kaust, kuhu soovid faili tõsta.
- Klõpsa hiire parema klahviga kohas,

kuhu soovid faili kleepida.

- Kleebi fail.

Mälupulgal asuva faili avamine

- Ava mälupulk, kasuta selleks failihaldurit.

- Vii kursor failile ja tee sellel hiire vasaku klahviga topeltklõps.

Mälupulgal asuva faili kustutamine

- Ava mälupulk, kasuta selleks failihaldurit.
- Vii kursor failile ja klõpsa sellel hiire parema klahviga.
- Avaneb menüü.

Klõpsa menüüs real Kustuta.

tot Avaleti jagamine Vade Image: Construction of the state of t	🥪 🕑 📜 🗢 (D:) USB-drai	v							_	[
 ← → · ↑ → · ↑ → · (D:) USB-draiv ✓ (D:) USB-draiv<!--</td--><td>Fail Avaleht Jagamine</td><td>e Vaade</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td>	Fail Avaleht Jagamine	e Vaade									
 Kiirpääsuriba Töölaud Allalaaditud failic My Documents Aya Allalaaditud failic My Pictures 3 Ligipääsetavus ja 4. Mälupulk Pildid Pildid Pildid OneDrive See arvuti Dokumendid Jääskulptuurid Võrk Võrk Värk Valitud on 1 üksus, 0 bait(i) 	\leftarrow \rightarrow \checkmark \uparrow \checkmark \diamond \diamond (D:) U	SB-draiv			~	U	0	Otsi	kohast	(D:) U	JSB-dr
3 üksust Valitud on 1 üksus, 0 bait(i) Atribuudid	 Kiirpääsuriba Töölaud Allalaaditud failic My Documents My Pictures My Pictures 3 Ligipääsetavus ja 4. Mälupulk Pildid Pildid Pildid OneDrive See arvuti (D:) USB-draiv Dokumendid Jääskulptuurid Vörk 	Dokumendid	Jääskulptuurid	Tähtis dokument.de	Ava Redigeeri Uus Prindi Jaga Skype'is Jaga Skype'is 7-Zip CRC SHA Allkirjasta digita Krüpteeri Scan with ESET Advanced optic Advanced optic Advanced optic Saada: Lõika Kopeeri Loo otsetee Kustuta	alalselt Endpo ons usse iga	int An	tivirus		>	
	3 üksust Valitud on 1 üksu	s, 0 bait(i)			Atribuudid						

Mitme faili korraga kustutamiseks hoia all klahvi Ctrl ja klõpsa

kursoriga failidel, mida soovid kustutada.

- Klõpsa hiire paremat klahvi.

- Avaneb menüü, klõpsa menüüs real Kustuta.

Ilmus uus aken, et küsida,

kas soovid kindlasti valitud failid jäädavalt kustutada.

- Klõpsa Jah, kui oled kindel, et soovid failid kustutada.

Mälupulga vormindamine

Vormindamine tähendab kogu mälupulga sisu kustutamist

ja mälupulga kasutamise alustamist justkui see oleks uus.

Mälupulga vormindamise võib olla vajalik,

kui failide kopeerimisel ilmuvad veateated

või failide kopeerimine võtab liiga kaua aega.

Mälupulga vormindamine:

- Ava mälupulk, kasuta selleks failihaldurit.

- Klõpsa akna ülaosas asuval nupul Draivitööriistad.
- Klõpsa Vorminda.

	se l	Ì ∓	lagamin	o V/	aada	Halo	lamine	(D:) USB-draiv
	BitLocker	Optimeeri	Puhasta Vor	9 rminda	Automa	aatesitus	Väljuta	vetamine lõpule
	• Kaitse	F	laldamine				Meediumid	a see ketas
	Ketta (D:) USB-dra	iv vormindamine	×					
Avaneb aken	Fallisüsteem FAT32 (vaikesäte) Jaotusühiku maht		~					
Klõngo Alusta	16 kilobaiti Taasta seadme	valkesätted	~					
- Niopsa Alusia.	Vormindussuvand	id						
	C	Alusta	iule					

Avaneb uus aken, mis hoiatab, et vormindamine kustutab

jäädavalt kõik mälupulgal olevad failid. Ketta (D:) USB-draiv vormindamine

- Klõpsa nupul OK.

Protsessi lõppedes avaneb väike aken

- Klõpsa nupul OK.
- Klõpsa Vormingu aknas nuppu Sule.

Nüüd on su mälupulk tühi ja saad seda jälle kasutama hakata.

HOIATUS. Vormindamine kustutab KÕIK kettal olevad andr Selle ketta vormindamiseks klõpsake nupul OK. Lõpetamise	ned. eks klõpsake nu	pul LOOBU.
	OK	Loobu
Ketta (D:) USB-draiv vormindamine		\times
Vormindamine on lõpule viidud.		
		ОК

 \times

Mälupulgale uue nime panemine

- Ava mälupulk, kasuta selleks failihaldurit.
- Klõpsa **See arvuti** all olevas nimekirjas oma mälupulgal nimel.

Kasuta selleks hiire paremat klahvi.

- Ilmub menüü, klõpsa real Nimeta ümber.

Mälupulga nimi on siniselt esile tõstetud.

- Kirjuta uus nimi, kasuta selleks klaviatuuri.
- Vajuta klahvi Enter.

	Laienda	
	Ava uues aknas Kinnita kiirpääsuribale Lülita BitLocker sisse	
0	Scan with ESET Endpoint Antivirus Advanced options	>
	Anna juurdepääs Ava kandeseadmena 7-Zip CRC SHA Kaasa teeki Kinnita avakuvale Vorminda Väljuta	> > > >
	Lõika Kopeeri	
	Nimeta ümber	
	A OneDrive	>
	DneDrive	>
	A See arvuti USB-draiv	
	ConeDrive See arvuti ↓ USB-draiv ↓ Võrk	>
	ConeDrive ConeDr	
	Image: Constraint of the second se	
	A OneDrive See arvuti Vörk OneDrive See arvuti AITA- LEIDA	

Mälupulgalt väljumine ja selle turvaline eemaldamine

Mälupulga kaustast väljumiseks, klõpsa akna üleval paremas

nurgas oleval nupul 🗵

Mälupulga turvaline eemaldamine tähendab selle

eemaldamist arvutist, kahjustamata mälupulgal olevaid faile.

- Klõpsa tegumirea paremas servas peidetud ikoonide

sümbolil

- Seejärel klõpsa draivi ohutult
- eemaldamise sümbolil

- Klõpsa mälupulga nimel,

mida soovid eemaldada.

Ekraanile ilmub teade

Riistvara eemaldamine on ohutu.

- Nüüd võid eemaldada mälupulga oma arvuti USB-pesast.

Kui sinu mälupulgal on LED-tuli,

siis enne eemaldamist veendu, et see on kustunud.

Arvuti ja IKT kasutamise alused

Lihtsas keeles teksti autorid: Beata Górska, Eleonora Di Liberto, Cátia Brôco, Julián Antonio Díaz-Toledo Gómez, Mª Sagrario López Sánchez, Mª Rosa Sánchez López Guerrero, Veronika Juknevičienė, Živilė Paulauskaitė, Roberta Piazza, Valentina Perciavalle, Simona Rizzari, Anna Krasnowska, Malle Oberpal, Kaja Vaabel.

Kujundajad: Martina Di Liberto, Sandra Belchior, Julián Antonio Díaz-Toledo Gómez, Tomaš Karnecki, Simona Rizzari, Piotr Grzegorz Bendiuk, Malle Oberpal, Kaja Vaabel.

Selle lihtsalt loetava teksti kontroll-lugemise tegi: E. Ütt.

Sissejuhatuse illustratsioonid https://pixabay.com/it/

https://accessibleinformationmaterial.blogspot.com

Kaasrahastas Euroopa Liidu programm "Erasmus+"

"Euroopa Komisjoni toetus käesoleva väljaande koostamisele ei tähenda väljaandes esitatud sisu kinnitamist. Väljaandes esitatud sisu peegeldab vaid autorite seisukohti. Euroopa Komisjon ei vastuta selles sisalduva teabe kasutamise eest."